

(فهرست جلد الاول من ترجمة المحطاوى)

مبحث در بسمله	٠٠٥	مبحث در بسمله	١٦٦
جدله	٠١٤	باب المياه	١٨٠
نسب و اوصاف شارح عليه الرحه	٠٢٠	فصل في البر	٢٠٩
مدح متن وصاحبه و بيان نسبه	٠٢٢	المسائل المتعلقة بالاسار	٢١٩
واوصافه		باب التيمم	٢٢٧
ذم حسد	٠٢٦	ما لا يجمع بين التيمم والغسل	٢٥٨
اشعار نفيسة وفيه مقدمة	٠٣٦	باب المسح على الخفين	٢٦١
في تعريف الفقه وموضوعه وغايته		بيان المخالفة بين مسح الجيرة	٢٧٤
ايات نفيسة في مدح علم الفقه	٠٤٤	ومسح الخف	
مدح فقهاى عظام	٠٥٧	باب الحيض	٢٧٩
مناقب امام محمد رحمه الله تعالى	٠٥٩	بيان النفاس	٢٩١
مناقب امام اعظم رضى الله تعالى عنه	٠٥٩	بيان اصحاب الاعذار	٢٩٦
نظم لطيف في مدحه	٠٧٠	باب الانجاس	٢٩٩
اصحاب ذوات سكرذوات كرامدن	٠٧٤	بيان مطهرات احدى وعشرين	٣٠٣
امام مشار اليك حديث شريف		فصل الاستنجاء	٣١٥
روايي نظم ايله بيانى		كتاب الصلاة	٣٢٨
رسم المفتي	٠٨٠	بيان جزاء تارك الصلاة	٣٣٠
طبقات المجتهدين	٠٨٥	والصوم عددا	
كتاب الطهارة	٠٨٨	باب الاذان	٣٥٧
سبب الطهارة وشرائطها	٠٩٥	الاقوات التي تكره الصلاة فيها	٣٥٤
ثلاثة عشر نظما		ندب القيام عند سماع الاذان	٣٦٧
الوضوء سنة للنوم ومندوب	٠٩٧	باب شروط الصلاة	٣٧٠
في نيف وثلاثين موضعا		باب صفة الصلاة	٣٩٩
سبع سوالات مشهورة في النية	١١٦	نظم لطيف في بيان شروط	٤٠٧
نظمها العرافي		التحريرة	
اداب الوضوء	١٢٧	واجبات صلاة	٤١٣
نواقض الوضوء	١٣٣	فصل بجمهر الامام	٤٧٧
فرض الغسل	١٤٩		

جله به معلوم وروشنا اولديغى اوزره علم فقه شريف بردولت ابدية ثابتة الاقدام
 و بر سعادت سرمدية شامخة الاعلامدر كه * نوع بنى آدمك معاش و معاندك
 انتظامى * و عبادات و معاملاتك صحت و قوامى * آيك و اصولك ضبط و تحصيلنه
 منوط و مر بو طدر * و بو علم و فن شريفك هر بر تركيبى تعديل مزاج دين
 و دنيا ده تزيانق اكبر * و هر ترتيبى تصحيح عيار ملك و ملتده كبريت احمر * اولمغله
 اول فن جليلى تحصيل و تكميل ايجون علماء اعلام * و فضلاى ذوى الاحترام
 چوق سعى بليغ و جهد بيدريغ ايدوب * با خصوص سراج الامه و امام الامه
 منور طلعة الملة الخفية اليضا * و مظهر شرعة الشريعة النقية السمحا * امام
 اعظم و همام اقسام رضى عنه ربه الاكرم * و تليذ درس تحقيق لرى اولان
 امامين همامين رحهما الله تعالى رجة و اسعه حضر تلرى ايله رأى صائب
 و اجتهاد مصيب اوزره نيجه تأليفات باهر المعاليريله مذهب حنيف خفيه بي
 مشارق و مغاربه مثال كواكب سياره سائر و متلالى قيلدقلى مثلوا شيخ
 مشايخ الاسلام محمد بن عبدالله بن احمد الخطيب الترمشى الغزى دخی مشار
 اليهك ارلرينه اقفاء فن مر قومده تنوير الابصارى تأليف * و اول مجله
 شريفه بي مؤلف مشار اليهك شاكر دان مكارم اكتسابندن امام الانام
 محمد علاء الدين الحصكفى بن الشيخ على بن الشيخ محمد بن الشيخ على بن الشيخ
 عبد الرحمن نورالله مضجعه جنا بلرى شرح * و عمدة المحققين مولانا احمد
 طحطاوى شرح مشروح اوزره تحشيه بيورمش ايسنده * اول متن متانت
 قرين ايله اول شرح و حاشيه لسان عربى اوزره قالوب هر كس فائده
 منداواه مديغى اجلدن افضل العلماء التجربى السيد عبد الحميد النقشبندى الخالدى
 العيتابى حضر تلرى زبان عذب البيان تركى به ترجمه ايتمش ايسنده نشر و فائده سنك
 تعمينه موقق اولنه ميوب نسخة شريفة مذكوره على حاله قالمش * و عصر ميا من
 حصر جناب خلافتنا هيسده كافة علوم دينيه و دنياويهك تحصيلنه سعى و اقدام
 اولتمقده بولتمش اولديغندن شيخ الاسلام اسبق خلد اشيا ن عارف حكمت بك افنديك
 برادرى صدور عطا مدن مرحوم عبدالله رأفت بكك مخدومى السيد محمد عزت بك
 افندى مجرد اخوان دينه بر خدمت و اولوجهله اجر و ثوبات جلبله به نائلت نمى
 و آرزوسيله طبع و نشرينه بديل نقدينه همت ايلسيه مستعينا بالله
 طبع و تمثيلنه بدأ و شروع اولندى
 و من الله التوفيق

الجلد الاول من ترجمة الطحاوي *

* على در الخاز *

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي فضل المتعبدين * بقرب النوافل والفرائض * وكرمهم
بكرامة سيماهم في وجوههم من اثر السجود والفوائض * والصلاة
والسلام على سيدنا محمد صاحب الشريعة والبرهان * والحجج القويمة
والرحمان * وعلى آله واصحابه الذين تشرفوا بتباعد سنه السنية *
واقتراد طريقتة العلية * وفازوا بمحبتة الرفيعة * اما بعد * برمنطوق
* هل يستوى الذين يعلمون والذين لا يعلمون * اولو العلم والفضل
والكمال ومظهر * اولئك كالانعام بل هم اضل * اولان ابو الجهل
والضلال ينزلنדה فرق وتميز * وشرف دارين ايله تعزز وتحمير *
انجق انتساب ابواب علوم واكتساب اسباب فهوم ايله اولديغي عند العقلاء
معقول * بلكه نزد جهلاده دخي مسلم ومقبولدر * ومن بين العلوم علم فقه دخي
بردولت ابدية ثابتة الاقدام * ورسعادت سرمدية شامخة الاعلامدر كه نوع
بني آدمك معاش ومعادتك انتظامي * وعبادات ومعاملاتك صحت وقوامي *
دخي انك اصول وفروعك ضبط وتخصيلنه منوط وحر بوط اولغله اول مالك
لايفنى به مالك * واول عروء وثقي به ماسك * اولان مرد قوم المسالك
حد ناتنده برعبد حبشي ويا بر فقير لاشي ايسه ده ينه مرجع ممالك وملوك
اوله جنجي مجزوم وغير مشكوكدر ووبو مدعا به * فاسئلواهل الذكر ان كنتم

لا تعلمون * نظم مجیدی دلیل و شاهد درو بویر فن بعید السیر و بدیع الاجتهاد
 در که هر بر ترکیبی تعدیل مزاج دین و نیاده تریاق اکبر * و هر ترتیبی تصحیح
 عیار ملک و ملتده کبریت اجر * اولمله اول فن کثیر الافسائی تحصیل
 و تکمیل ایچون علماء اعلام و فضلاء ذوی الاحلام. چوق سعی بلیغ
 و جهد بی دریغ ایدوب باخصوص سراج الامة و امام الائمة منور
 طلعة الملة الخفیه البیضاء * و مظهر شرعة الشریعة الثقیة السمحاء *
 امام اعظم و همام اقدم رضی عنه ربه الاکرم و تلیذ درس تحقیق بلکه
 شریک مذهب انیقلمری اولان امامین هم امین رجهما الله تعالی رجة
 واسعة حضرتلمری ایله رأی صائب واجتهاد مصیب اوزره نیجه
 نالیفات باهرة المعالیزله مذهب حنیف خفیه بی مشارق و مغاربده مثال
 کواکب سیاره سائر و متلائی و ماننده مواکب جواره مذاهب سائر اوزره
 ظاهر و متعالی قلوب بعد ازان خیر الخلف و بقیة السلف شیخ مشایخ الاسلام
 محمد بن عبدالله بن احمد الخلیب التمرتاشی الخنی الفزی دخی مشار الیهک اثر لینه
 اقفأ فن مرقومده تنویر الابصار و جامع البحار نام برکتاب تألیف و تدوین
 ایلسدیکه بحر عرمن مثال اجناس جواهر و لائی ایله مالا مال و عامة مسائل
 شرعیه بی مشتمل بر موصل آمال و هزاران هزار فوائد اصولیه و فروعیه به
 متناول و من کل الوجوه کامل و مکمل عدیم المشالدر (نظم) کتاب
 کروض العدن فیها جمیع ما تشهت نفوس الکاملین بلامطل * فن فی
 کل باب منه ابواب حکمة * و فی کل فصل الف فصل من الفضل * و اول
 کتاب فضائل اکتسابی مؤلف کرامت نصایک بالواسطه شاکردان مکارم
 اکتسابندن امام الانام محمد علاء الدین الحسکفی بن الشیخ علی
 بن الشیخ محمد بن الشیخ علی بن الشیخ عبد الرحمن نور الله مضجعه جنابلمری
 علی وجه الاملا شرح و ایضاحله سرافراز اولوب اول کنج نقودی
 مثال ماء معین بطن بطوندن ظهر ظهوره اخراج و اول درج عقوده
 مانند عقد ثمین کان شامی مکان صدرندن نیجه جواهر دخی ضم و ادراج
 المشدر (نظم) شرح کنتن جیاد الخیل یوصلنا * الی المنی بمسیر
 یشرح الصدر * لکن اول متن متانت قرینله اول شرح شماسهت رهسین
 مانند عروبه مخدره لسان عربیتله پرده پوش و نقاب تعقید عبارات
 و حجاب غرابت تعبیراته خریداران وصلته استغنا فروش اولوب علماء ملت
 و رؤسای دین و دولت باسرهم مخدره مشروحه نک عاشق دلفریب
 و وواق بی صبر و شکبئی ایکن تاریخ نالیفدن بو اوان میمت ایفنه کانجه

كرك علماء متقدمين وكرك فضلاء متأخرين دن هیچ بر فرد قوت قرین
 شرح و تفسیر و بسط تعبیر و لا اقل لغت عربیه دن لسان سهولت رسان
 دیگره نقل و تغییر اتمیوب (نظم) معنی بی لفظ را ادراک کردن مشکست
 چهره نازک همان بهتر که باشد در نقاب * مثالنه امثال برله اول عذراء
 نهفته عذار معذرة المثالی منصفه نشین حجله وصال قلفله همکار میل و اقبال
 بلکه خاطر کذار تصور و خیال اول ما ملربله اول مصلحت صالحه بی بعض
 متأخرین ایچون تأخیر و اهمال ایلدیلر (نظم) قد قیل ان الناس من قبلنا
 قد ذهبوا بالشرف الفاخر * فقلت کلاب و رثناهم * کم ترک الاول للآخر *
 بنأ علی ذلك بو عبد فقیر قلیل البضاعة کثیر التفسیر و مجلس ارباب فضلده
 دخیل فضولی اولان السید عبد الحمید النقشبندی الخالدي العینابی
 وفقه الله تعالی الی ما یحبه و یرضاه و جعل آخرته خیرا من اولاه سالف الذکر
 شرح که در مختارک سائر کتاب کتب اوزره * کفضل القمر علی سائر الکواکب
 تفاضلنی تذکر ایدر ایکن هوائف رجندن کوش هوشمه الهام و عواطف
 حکمتدن دهن ذهمنه القام اولندیکه تعمیما للفوائد و تعمیما للعوائد اول کتاب
 عالتباک لوازم خدمتی اوزریمه التزام و اول وجهله لغات مشکله و تراکیب
 معضله سنی حل و تسهیله اهتمام برله زبان عذب البیان ترکی ایله ترجمه ایدرک
 ملیحه عربیه به (نظم) الله اکبر کل الحسن فی العرب * کم تحت لمة ذا الکرکی
 من عجب * مصداقی اوزره تجدد لباس و دیبای دلربای روم بجهت رسومدن
 الباس ایلم همان اولبا بده دین دنیا سنده و کفثار و کردارنده متین اولان بعض
 ذوات حسن الشارات و الاشارات ایله مره بعد اخری قرع ابواب قرعة
 استشاره دنصکره سنت سنیه نبی مختار علیه من الصلوة خیارها و من الحیات
 کبارها اوزره درگاه مقح الابواب جل ذاته عن اکتناه العقول و الالباب دن
 دخی کره بعد اولی استمطار انواع استخاره ایدوب مستعینا بالله المستعان
 و متوکلا علی الله الملك المنان اول امر ذی باله اقبال بال ایله شروع و اهتمام و قدم
 اقدامه نجما قیما رسیده سر منزل انجام قلندی * و اشبو ترجمه نک مطالعه سنه
 موفق اولان اخوان دین و ارباب کمال نصفت شعار دن مأمول و متمندر که بعض
 مطلع اولدیغی زال و خطایا مزنی عمده المحققین مولانا علامه اجد طحطاوینک
 شرح مشروحو اوزره اولان حاشیه سامیه لینه مر اجعتله اصلا حنه سعی
 و همتله بو عبد فقیر روسیاهی طعنه زن ملامت اتمام کله باحسان بیورمل * ان الله
 لا یضیع اجر المحسنین * و بو ترجمه نک اکثریا ما خذنی حاشیه مر قومه در
 اندن تحقیق اولنه * اللهم انصر سلطاننا نصر اعزیزنا واقم له قیما مینا

و يسره مغنم كثيرة اللهم اجعله عالما عاد لا تقيا تقيا وكن اللهم مؤيده وحافظه
 وناصره يارب العالمين * رب اشرح لي صدري ويسر لي امرى واحلل عقدة
 من لساني يفقهوا قولى وافوض امرى الى الله ان الله بصير بالعباد * وباللله التوفيق
 ويده ازمة التحقيق حديث شريفه اولان امره امثالا وكتاب مبيته اقدأ
 و مسلك سلفه سلوكا و تمنا و تبركا شارح عليه الرحه بسمله ايله بدأ
 بوروب ديركه * بسم الله الرحمن الرحيم * باء حروف جاره دندر معانى
 عديده به دلالت ايدر ١ الصاقى ايچون اولور كه مفعول به اولان كلمه به فعلك
 معاسنى ايصالدين عبارتدر والفاق حقيقى اولور امسكت بزيديكى * بوراده
 امسك فعلى حقيقة وجود زيه واصل اولشدر * و مجازى اولور مرت بزيديكى
 بونده مرور بالحقيقة زيه واصل اوليوب بلكه زيدك مكاننه اقرب مكانه واصل
 اولور شارح قاموس ديركه معنای الصاقى باء جاره نك معنای اصليسيدير *
 معانى سائر كويا كه اندن متفرعه در * زيرا سائر معنارك هر برنده شمه الصاق
 وارد * بنا عليه امام سيبو اكا اقتصار ايلشدر ٢ تعديه ايچون اولور كه
 فعل لازمى تصير معناسنى تضمينه متعدى قلمقدن عبارتدر * كقوله تعالى
 * ذهب الله بنورهم * اى صير الله نورهم ذاهبا ٣ استعانه ايچون اولور *
 كتبت بالقلم ونجرت بالقدم كى * وبسمله شريفه نك اولنده اولان بادخى
 بو معنایه در ٤ سبب ايچوندر * كقوله تعالى * وكلا اخذنا بذنبه اى بسبب
 ذنبه * وكقوله تعالى * انكم ظلمتم انفسكم بانحاذكم العجل * اى بسبب
 انحاذكم ٥ مصاحبت ايچوندر * وبونك ايكى صححى وارد برى بايرينه
 مع كلمه سى ايرادى ممكن اولقدر * كقوله تعالى * اهبط بسلام اى معه وبرى
 باء ايله مدخولك حال ايله ماول اولسى صحح اولقدر * كقوله تعالى * وقد دخلوا
 بالكفر * اى كافرين ٦ ظرفيت ايچون اولور * يعنى فى معناسنه اولور كرك
 ظرف مكانى اولسون * كقوله تعالى * ولقد نصرم الله بسدر * اى فى بدر
 وكرك زمانى اولسون * كقوله تعالى * نجينا هم بسحر وبايكم المفتون *
 اى فى ايكم الفتنة ٧ دل معناسنه اولور * وبونك صححى مقامنه بدل لفظنى
 اقامتك صحح اولسيدر * كقول الشاعر (فليت لي بهم قوما اذا ركبوا) اى بدلابهم
 ٨ مقابله ايچون اولور كه باء عوضه ديرل اشتر بالف كى ٩ مجاوزه ايچون
 اولور عن كى وعند البعض بو معنى موقع سؤاله مخصوصدر * كقوله تعالى
 * فاسئل به خيرا * اى عنه وعلى قول سؤاله مخصوص دكلدر * كقوله تعالى
 * ويوم تشقق السماء بالغمام * اى عن الغمام * وكقوله تعالى * ما عرك
 برك الكرم * اى ما خدعك عن ربك والايمان به ١٠ استعلا ايچون اولور

علی کبی * کفوله تعالی * و منهم من ان تأمنه بقنطار * ای علی قنطار ۱۱
 تبعیض ایچوندر من کبی * کفوله تعالی * عینا یشرب بها عباد الله * ای منها
 و کفوله تعالی * و امسحو ابرؤسکم * ای بعض رؤسکم ۱۲ قسم ایچوندر
 نحو اقسام بالله ۱۳ غایت معناسنه اولور احسن بی کبی ای الی ۱۴ مجرد
 تأکید ایچون اولور که باء زائده دیدکریدر * و بونک کاهی زیاده سی واجب
 اولور * نحو احسن بزید ای احسن زیدا ای صارذ احسن یعنی بوفعل تعجبدر
 اصلی احسن زیدا ایدیکه زید کوزل اولدی دیدکدر * بعدد صیغه خبر طلب
 و انشایه تغییر اولمغله اصلا حال لفظ باء زیاده قلندی * و کاه اولور که زیاده سی
 غالبی اولور * و بونکی فعلنک فاعلنه زیاده قننور * کفوله تعالی و کنی بالله شهیدا *
 صاحب قاموسک باء ایچون بومعناری تعدادی بانک معانی مشروحدر بیدنده
 اشتراکی اقتضا ایدر * لکن امام سیویه انبج الصاق ایچوندر * باقیلرده
 مجازدر دیدی * خادمی اسم جوهر و عرضدن هر نسننک ازاسنه موضوع
 اولان لفظه دینور که یکدیگردن فصل و تمیز و مسمی بی سائر شایردن اظهار
 ایچون فارسیده نام و ترکیده آد تعیر اولنور * جعی اسماء و اسموات و جمع
 الجمعی اسامی کلور * علو معناسنه سمودن مأخوذ در * بصیرین عندنده
 و کندوده که همزه وصل ایچوندر * و کندوده اصل اولان سائر همزه وصلار
 کبی خطده ثابت اولقدر لکن کثرة استعمالنه بناأ خاصة لفظه جلاله اضافت
 وقتنده حذف اولنور * و عند البعض حذفی خط لفظه موافق اولسون ایچوندر *
 و علی قول اصلا حذف بوقدر * اصلی سینک کسری و یا ضمی ایله سم اولدیغنه
 بناأ بوقدرجه اوزرینه باء ادخال اولندقدنه تخفیفاً سین ساکن قننور * زیرا
 حالی اوزره ایقا اولنسه کسره دن کسریه و یا ضمییه خروج لازم کلور ایکسیده
 ثقیلدر * نحاة بویلجه حکایه ایلدی * و کوزل اولانده بودر * اما لفظه
 جلالک غیریه مضاف اولسه همزه ثابت اولور باسم الرحمن کبی ابوالقبا دیدیکی
 حرف حزدن بانک غیر یسنی ادخال ایله لاسم الله و بالفظه جلاله نک غیریه
 اضافله مثلاً باسم ربی دیسک همزه بی اثبات ایدرسک و عند البعض لفظه
 جلاله نک غیریده دخی حذفی جائزدر * و علی قول بو حذف مرقوم ابتدایه
 مخصوصدر * اما وسطده اولورسه مثلاً * اقرأ باسم ربک و سبح اسم ربک *
 آیت کریمه لرنده اولدیغی کبی حذف اولنمز * لکن بوقولک ردی ممکندر که
 بونلرده همزه نک حذف اولنمدیغی لفظه جلاله نک غیریه مضاف اولدیغنه
 منبیدر * یوقسه وسطده بولندیغی ایچون دکدر * و عند الکوفیین اسم و سمذن
 و عند البصرین سمودن مشقتدر * و بواسفاق اشتقاق اصغر قبیلندندر * زیرا

اشتقاقه حروف اصلی ایله تریبی بدنده موافقت بولنورسه اشتقاق اصغر در *
 ضرب ایله ضارب کی مجرد حرفده موافقت بولنوب تریبده بولنمازسه جبذایله
 جذب کی اشتقاق صنیردر * و یا خود مشتق ایله مشتق منه ینلرنده فقط حروف ایله
 معنا بدنده مناسبت اعتبار اولنورسه ثلب ایله ثلم کی اشتقاق اکبر اطلاق اولنور *
 و اشتقاق اصغرده معناده موافقت لازمدر * صغیر ایله کبیره مناسبت کفایت
 ایدر * مناسبت موافقتدن اعددر * و اشتقاقده نوعاً تغییر لازمدر * حرکه
 جهتدن اولسون و حرف و یا زیاده و نقصان ایله اولسون و اسم لفظی عند
 البصرین بدو دم کی آخری حذف اولنان اسملردن ناقص و اویدر * زیرا
 اصلی سمودر * سینک ضمی و کسریله وقتاکه استعمالی کثیر اولدیسسه اولندن
 و آخرندن تحفیف مراد اولندی * آخری اوزرینه حرکات اعرابیه تعاقب ایدن
 حرف علت ثقیله اولدیغندن حذف اولندی * و حرکه سی میمه نقل اولندی *
 و اولندن سینک حرکه سنک حذفه اکتفا اولندی * اجحاف کله لازم کلسین
 دیوسین حذف اولندی بعد ذاسکون ایله ابتدا لازم اولدیغندن اولته برهمزه وصل
 جلب اولندی * زیرا ابتدا بالاسکون ذاتنده هر نه قدر متمتع دکل ایسه ده لغت
 عربیه تک غیریده مثلاً عجم لغتده موجوددر * سید شریفک نقلنه کوره لکن لغت
 عرب غایت احکام و اتقان اوزره اولدیغندن لغت عربده تجویز کورلندی *
 کندوده نوعاً بشاعت اولدیغنه بناسکون اوزره وقف ممکن ایکن حرکه اوزره
 وقفده کراهت اولدیغی کی شافیهده تصریح اولدیغنه کوره اسمک اخرندن
 حذف غیر قیاسدر و سینک حرکه سی فی الاصل کسر اولدیغندن همزه کسر ایله
 حرکه لندی * و عند الکوفین اسمک اصلی و سم اولدیغنه بناسا و اوی الفادر * اکثر یا
 اوائل کله دن و اوی حذف اولدیغنه بناسا و اوی حذف اولندی * زنه و دبقه و عده کی
 مثلاً زنه تک اصلی وزن ایدی و او حذف اولندی * اخرینه و اودن عوض تاء نائیت
 ایراد اولندی بو تقدیرجه اسم اولی حذف اولنان کله لردن در * و همزه وصل
 عوض اوله رق ایراد اولنش او اور * لکن اسم لفظنی مصغر و یا جمع تکسیر ایله
 جمع و یا کندودن فعل اخذاً تکلمه مذهب بصیرین ترجیح اولنور * زیرا
 بولنردن هر برسی بر شئی اصلنه رد ایدر مثلاً اسم جمع تکسیر ایله جمع
 قاندوده اسماء و اسمی دینور * و مصغر قلند قده سمی و فعل اخذ اولند قده
 سمیت دینور و اگر کوفین مذهبی اوزره و سم اولیدی جمعی اوسام و یا او اسم
 و مصغری و سم و فعلی و سمیت کلور ایدی * اسمانک اصلی اسمای ایدی
 و او همزه یه قلب اولندی * اولنده الف جمعدن صکره واقع اولدیغیچون
 و اسامینک اصلی اسامو ایدی و او یایه قلب اولندی کسره دنصکره بولدیغنه

بناً اسمی اصلنده سیموایدی کلمه ده و او یا جمع اولدی قدسبقت احداهما بالسکون
 قاعده سی اوزره و او یا به قلب اولندی * یا یا به ادغام اولندی و اسم لفظی لفظاً مجرد در *
 با ایله با کرک اصلیه اولسون و کرک زانده اولسون اصلیه اولدیغی تقدیرجه
 متعلق یا فعل اولور و یا اسم جامد اولور ابتدائی و یا نالیفی کبی و یا خود مشتق
 اولور انابادی کبی فعل یا عام اولور و یا خاص اولور * اسم دخی ینه بویله
 دروینه بویله فعل یا ماضی و یا مضارع و یا امر اولور صور مشروحده کرک
 جبعسنده اسم اللهم محلی مفعولیت اوزره منصوبدر * باز ان اولدیغی
 تقدیرجه اسم مبتدادر ضمه مقدره ایله مرفوعدر خبر محذوفدر * تقدیر
 کلام مثلاً اسم الله الرحمن الرحیم مبتدأ به دیمکدر و صاحب کشفک و صاحب
 تلیصک و قفازانینک اختیار ایلدکری و علی قول عامه مفسرینک و جمهور شارحینک
 مختار لری بسم الله که بانک کند و دنصکره مقدره اولان اقرا فعلنه تعلیدر
 بوقول مختارده امور خسته مستحسنه وارددر * اول متعلق فعل اولسنی مشتملدر بونک
 وجه حسنی فیک عملده اصل اولوب و اول اولان مهما ممکن اصله عمل ایتدیرمک
 اولقدر و مفضلانده متعلق فعل اولسنک بوندن غیری و جهاری مسطوردر *
 و ثانیاً افعال خاصدن اولمهی مشتملدر * بونک وجهی کند و به بسمله ایله بدأ اولنان
 شیشه مناسب اولان فعل تقدیر اولننک اولی اولسیدر * و ثالثاً مضارع اولمهی
 مشتملدر * بونک وجه حسنی مقام علی وجه الاختصار زمان حالده مجرد و استمرار
 ایله به متکلمدن صادر اولان مثلاً بسمله به ملابس اولان قرانت فعلنک حکایه سی
 مقامی اولقدر * بو مضمونی افاده ایسه انجق فعل مضارع ایله در * رابعاً
 محذوف اولمهی مشتملدر * بونک وجهی خواص و عوامک السنه زنده کثره دوراته
 بناء تخفیف ایچون اولقدر نته کم * یوسف اعرض عن هذا * نظم مجیدنده
 حرف ندانک حذفی کبی خامسا متعلق مؤخر اولسنی مشتملدر * بو ایسه
 مناسبدر * مثلاً اسم الله ایله تبرک ایله قرانت تخصیص و سائر شیردن تمیز فائده سنه
 بناً * الله * اصلی اله در اله دن مأخوذدر * نته کم قاموسده تصریح
 اولدی که اله الرجل الهة و اولوهیه و اولوهیه دینیلور * باب رابعدن عبادت
 ایتدیکی وقتده و اسم للذات المستجمع بلج الصفات اولان اسم جلاله بو ماده دن
 مأخوذدر که اصنی اله ایدی منکر افعال وزنده مألوه معناسنه در که معبود دیمکدر *
 کتاب مکتوب و بساط مسبوط معناسنه اولدیغی کبی و لفظه جلاله حقه
 علماء کرامک یکر می اقوال مختلفه لری وارددر * واله وجه مذکور اوزره معبود
 معناسنه اولمغه بت پرستلرک معبود اتخاذ ایتدکری اصنام باطله کندو عند
 واعتقاد لرنده اله اولور * شارح قاموس در که حضرت ذات واجب الوجودک

جل شانہ ذات اجل اتلا سندہ عقول وافہام واوہام متخیر اولدیغی کبی ذات
 عظمتہ دال اولان اسم شریفندہ دخی متخیر اولدیلم * لکن اصح اقوال علم
 وغیر مشتق اولمسدر * وعامۃ اهل عربیہ عندندہ عربدر وابی زید بلخیدن
 سریانی اولسی دخی روایت اولدی * وعبرانی اولمسندہ دخی قول وارد *
 محقق قرآنی سید شریف جرجانی حاشیہ کشفادہ ذکر ابتدیی الہ لفظی ہمزہ حذف
 اولمازدن مقدم و صکرہ ذات جلیلہ اسمدر لکن قبل الحذف ذات جلیلک غیر بہ دخی
 اطلاق اولنور * النجم لفظنک الف لامی حذف اولنوردن مقدم ثریاہ وغیر نجومہ
 اطلاق اولنور * وبعد الحذف انجق کند وہ اطلاق اولدیغی کبی وصاحب
 کتاف علم اصلی اولسنہ غیر شیک کند وہ صفت اولوب مثلا الہ واحد دینلوب
 وکندونک غیر شیک صفت اولماسیلہ مثلا شی الہ دینلدیکی کبی استدلال ایلدی *
 وقول تحقیق اوزرہ لفظہ جلالہ علم شخصدرہ ذات واجب الوجودہ دلالتہ
 موضوعدر * صفات جزئیہ شریفہ لرینی ملاحظہ ایلمہ بلہ کندودہ اصل اولان
 عدم اشتقاددر * ذات جلیلی تبدل و تغیردن بری اولدیغی کبی اسم شریفنک
 دخی عدم تغیر نہ تنبیہ لکن بعض علما اشتقاقہ ذاہب اولسوب یا عبد معناسنہ
 اولان الہ دن و یا خود ذات جلیل عظیم الشاننک معرفتندہ عقول وافکار
 متخیر اولدیغنہ بناؤ تخیر معناسنہ اولان الہ دن و یا سکنت معناسنہ اولان
 الہت لفظنندن قلوب عباد کندوی ذکر ایلمہ الحمینان وسکونت بولدیغنہ بناؤ
 ویا فرع معناسنہ اولان الہ دن حین خوفدہ کندوی پناہ وملاذاتخاذا
 ایدینوب وکندویہ صغیر امین اولدیغنہ بناؤ مستقدر دیدیلر * اصلی الہ
 اولدیغنہ کورہ قول صحیح اوزرہ ہمزہ سی غیر قیاس اوزرہ حذف وعند البعض
 قیاسا یعنی نفخیمہ برالف لام ادخال اولندی الہ اولدی * بعدہ ہمزہ نک حرکتی
 ماقبلی اولان لامہ نقل اولندی وکندو حذف اولندی ولامن کسرہ سی تخفیفہ
 غیر قیاس اوزرہ یا خود ادغام قیاس اوزرہ اولسون ایچون حذف اولندی
 بعدہ لام تانیہ ادغام اولندی وماقبلی مفتوح ویا ضموم اولورسہ تفخیم ایلمہ
 قالن اوقنور * قال اللہ وقالوا اللهم کبی وترقیق ایلمہ انجہ قرأت اولور ماقبلی
 مکسور اولورسہ * بسم اللہ * کبی وسائر اسما اوزرہ لفظہ جلالہ نک اختیار
 اولدیغی السنہ لردہ مشہور واستعمالدہ موفور اولدیغنہ منیدر ولفظہ
 جلالہ نک ذات بیچونہ دلالتی مطابقت ایلمہ سائر صفاتہ دلالتی التزام ایلمہ در * الرحمن *
 رحمتدن مأخوذدر کہ مرحومہ احسانی مقتضی رقتدن عبارتدر کہ اسرکنک
 تعبیر اولنور عطفدن ابلندر * وکاه اولور کہ رقت مجردہ دہ ورقتدن مجرد
 احساندہ استعمال اولنور * رحم اللہ فلا ناکی چن انکلہ خدای متعال

وصفانسه همان احسان مجرد مراد اول نور * رقت مراد اول نماز * زیرا رقت قلب
 حالتی است پس غایتی اولان احسان اراده اول نور * و رحن اسمی انبج خدای
 متعاله مخصوص صدر * و رحیم مخلوقه ده وصف اولور * زیرا رحن ابغدر *
 و امام مبرد و ثعلبی رحن لفظی سر بایندر دیدیلر * و رحن حانک سکونیه در
 و حرکه ایله ده لغتدر * و عند اهل الصرافه صفة مشبهه اسم فاعل اولدیغندن
 رحن اسم فاعلدر * دینلدی تنکم تفتازانیدن نقل اولندی * بعضیلر صفة
 مشبهه بی اسم فاعله مقابل قسم قیلدیلر * تنکم عند النجاة اولدیغنی کبی
 و اشتقاقده ذکر اولسدیکه رحن لفظی عین الفعلک ضمیمه اولان رحن دن مشتقدر
 و عند البعض عینک ضمیمه اولان رحن عینک کسر یله اولان رحن به نقل
 اولسقد نصکره در * رحن اشتقاقی دیدکلری صرفینک عینک ضمیمه اولان
 فعلدن فعلان وزننده اسم کلز دید کلزیننه بناأ در * و عند البعض جمیع بابدن
 کلور * لکن جوع و عطش کبی افعال طبیعیه دلالت ایدن فعلا ره مخصوص صدر
 دیدیلر * رحیم * علی قول رحن معنا سنه در * ندمان ایله ندیم کبی رحت
 صاحبی دیمک در بعض علمارحن لفظنک رحیمدن ابغیننه ذاهب اولدی * زخمشرینک
 مختاریده بودر * رحن مؤمنه و کافره و جمیع حیوانه نظراً عام اولوب رحیم
 آخرنده مؤمنینه نظراً اولدیغنه بناأ بوتقدیرجه رحن خاص اللفظ عام المعنی
 اولور * یعنی اول لفظ شریف ذات جلیله خاص و معناسیکه تعلق جمله به
 عامدر و رحیم عام اللفظکه ذات جلیله و غیره اطلاق اولنور * و خاص
 المعنی درکه آخرنده فقط مؤمنینه نظراً در * و بعضیلر رحیمک ابغیننه ذاهب
 اولدیلر * رحیم الدنیا و رحن الاخرة * حدیث شریفنه بناأ قول اول
 مرجمدر * رحن اطلاقی ذات بیچونه خاص اولوب و زیاده المبانی تدل
 علی زیاده المعانی قاعده سنه بناأ و مسلمیه به اطلاق تعتادر * اکا اعتبار یوقدر *
 وجه ابغینتی بعض علما فعلان صیغه سنده استعلا و غلبه به نظرأ در * و فعل
 صیغه سنده تکراره نظرأ در دیدیلر * و رحن لفظنک ذات جلیله اطلاقی
 مجاز لغویدر * منعم و محسن معناسی مراد در * زیرا حقیقه رحن رقت قلب
 معنا سنه در * تعالی عنه علوا کبیرا * بو مثللی برلده غایتی مراد اولنور که انعام
 و احساندر * ذکر ملزوم و اراده لازم و یا خود ذکر سبب و اراده مسبب
 اوله رق و لزومدن مراد لازم ایله ملزوم بینلرنده فی الجملة انتقال صحیح
 اولمقددر یوقسه اصلا بینلرنده انفکاک اولماق مراد دکلدر * بعضا
 رقتک موجود اولوب احسانک بولمندیغنی ایچون بسمله حقنده علی و تیره
 الاحکام الشرعیة مسائل مرعیه بیانیدر * اما وجوبی ابتداء ذبحده و رمی

صیدده و صید کلب و یاقوشی ارسالده در لکن نفس بسمله اولق لازم دکلد
 بلکه مجرد ذکر الله کفایت ایدر * مجرد تصریح اولدیغنه بناء لکن ذاکرک
 وغیرنک احتیاجی شائبه سندن خالص اولق شرطیله کتب فقہیه ده ذکر
 اولدیکه زبده رحن رحیم ذکر اولماز ذبح رحته ملایم اولدیغی اجلدن
 دخی هر برر کتده فاتحه نک اولنده درنته کم قنیه ده سجود السهو باندده ذکر
 اولدیکه حتی بسمله بی ترکده سجده سهو لازم اولور * وصاحب قنیه ده دخی
 ابن وهبان تبیت ایلدی * بسمله فاتحه دن جزء اولق اکثر علما قولدر دهرک
 و جزئیته ذاهب اولرک حبتلرینک حاصلی خزینته دلالت ایدن حدیث خبر
 واحد اولمندن اقل دکلد * خبر واحد ایله ده وجوب ثابت اولور * بوتقدیرجه
 بسمله من جهة العمل فاتحه دن اولور * لکن اصح اولان سنت اولور *
 اما بسمله نک سنت اولسی انفا ذکر اولنسان هر برر کتده فاتحه نک اولنده اولدیغی
 قول اصح ده نیکم مجرد تصریح اولدی * کرک اخفائییه ده اولسون و کرک
 جهربیه ده دخی ابتدا وضو ده اولدیغی کبی استیجادن اول اولسون و یا صکره
 اولسون الا حال انکشافده محل نجاستده اولورسه قلییه تسمیه ایدر * اول
 طهارتده بسمله بی اونده اثناء طهارتده ایراد اینده سنتی تحصیل ایش اولماز *
 دخی ابتداء اکلده اولدیغی کبی لکن ابتداء اکلده نسیان ایدوب اثناء اکلده اتیان
 اینده سنتی تحصیل ایش اولور * لکن باقیسند، فوت اولانده دکل بسم الله
 اوله و آخره دیرنته کم مجرد ابن همامدن نقلاً تصریح اولدی * وضوء ایله
 اکلک بینده فرق وضوء عمل واحد اولوب اکل عمل واحد اولوب بلکه
 هر قسمه سی فعل مستقل اولسیدر * امام زبلیجی مستحب اولدیغی فاتحه ایله
 سوره بینده اولدیغی کبی کرک اخفائییه ده اولسون و کرک جهربیه ده اولسون
 زخیره دخی هر برگاک اولنده و هر بزنی بال اولان امرک ابتدا سنده اولدیغی کبی
 بلکه ظاهر اولان سنت اولسیدر * دلیل قرئی اولوب وحل عقد صاحبی اولان
 علمانک اتفاقری اولدیغی ایچون واسلوب نظم قدیم دخی بو کاشاهدات ایدر دخی
 مستحب قرآن قرآن ابتدا سنده بعد التعود اولدیغی کبی بعض علما عندارنده
 اما بسمله نک مکروه اولدیغی شبهه لی طعام اکلنده اولدیغی کبی دخی شرب
 دخان وقتده عندالجمهور وسوره برآة ابتدا سنده مکروهدر * اما اثناء سوره ده
 تلاوة اولورسه بسمله اتیان مکروه دکلد * بعض مشایخ کراهتی سوره انفاله
 ایصال ایله تقید ایلدی * بوتقدیرجه ابتداء کراهت اولمز بلکه سنت اولور *
 اما مباح اولدیغی ابتداء مشیده و قیامده و قعودده اولدیغی کبی زیر بسمله نک اتیان
 انجق کندوده شرف اولان شیرده طلب اولور * اسم اللهک محقراته مقارنندن

حفظ ایچون وعباد الله تسهیل ایچون اما محقرات امورده استعمال اولنسی تعظیماً
 اولورسد لایاسد رینه ترکی اولیدر * اتیانی شان و شرف صاحبی اولان شیلرده
 مشروع اولدیغی ایچون سوال اولنورسه که نماز و حج واذکار و دعوات کبی
 شرعاً و عرفاً کندور ایچون شرف عظیم اولان شیلرده مستون اولدی * جواب
 اشیا مشروحه عین ذکر لدر * و یا خود ذکر می مشتملدر * بنا علیه بسمله به
 محتاج دکلدر * لکن بو جوابه علی وجه التقص سوال ایراد اولنور که دلیلکن
 قرآنده جاری یعنی قرآن عظیم الشانده ذکر می مشتملدر * و حکمی مدعی
 متخلفدر که کندوده بسمله اتیانی مستوندر * منع ایله جواب ویریلور که لانسلم
 قرآن عظیم الشانک جمیعینک ابتداری ذکر می مشتمل اولدیغی * بلکه اکثری
 ذکر می مشتمل دکلدر * و بر حکم بر جنس اجرا اولنقی جنسک اکثر افراد ی
 اعتبار ایلهدر * یا خود جواب قران جلیل الشانده بسمله نک مشروعی عینی نصله
 ثابتدر * غیر ی اکیاس اولنماز اما بسمله نک حرام اولدیغی حرام اولان شیلرک
 ابتدا سنده اولدیغی کبی بلکه قائلی کافر اولور * خلاصه صاحبی دیدیکه
 برکسه شرب خرویا کل حرام و یازنا وقتنده بسم الله دیسه کافر اولور ظن اولنور که
 حرامدن مراد حرام قطعیدر کندونک ضمننده کرک حرام لعینه بولنسون
 و کرک حرام لغیره کافر اولسنک وجهی بسمله ذکر ایله اول حرام قطعی بی حلال
 اعتقاد اتمسیدر * زیرا جرمتی قطعی اولان شیئی استحلال کفردر * زیرا
 اسم الله ذکر می انجق کندوده الله عظیم الشان حضر تکرینک اذن و رضاسی
 اولان شیلرده منصوردر * واسم شریفیله تبرک و کندودن استعانه رضاسی
 اولیان شیلرده اولماز * و بو مضمونی بو کابدن کتاب الصیدک اخرنده اولان کلامی
 ونصی که بعض ثقه و معتمد کسنبلرک خط و کابلریله کورددم که برکسه برقیونی
 سرفت ایدوب بسمله ایله ذبح ایتسه بعده صاحبی بولسه اول مذبوحه اکل
 اولنور می الجواب اکل اولنماز * بلا تملک ولا اذن اول حرام قطعی به تسمیه
 ایتسی سبی ایله کافر اولدیغنه بناءینه کتاب مرقومده تصریح اولندی * برکسه
 برشاة مذبوحه بولسه اکل حلال اولور می الجواب ماسبقده ذکر ایتدی بکرک
 مقتضاسی حلال اولماقدر * ذابح ذبیحه سی حلال اولان کسه دنمی یوقسه
 دکلی و حین ذبحده تسمیه اولندی می و یا اولندی می مشکوک اولدیغنه بناء ایتسی اگر
 سوال اولنورسه که مال مقصوبی اکلده کفر اولمانک وجهی و سببی ندر *
 حال بو که آنک دخی حرمتک ثبوتی قطعیدر * مسروق کبی جواب بودر که
 اولاً حرمتک ثبوتی قطعی دکلدر * ولوسلم قطعی اولسه بالقوه مسروق
 مرتبه سنده اولدیغی مسلم دکلدر * زیرا عصبده جزا انجق ضمانتیه در نهایی

عند البعض بر تعزیر در * اما جزاء مسروق حد در که یعنی قطع ید در * وفقهاك
 غاصب مغصوبه وقت غصبه مالك اولور قوللریده وارد * دررده و کافیده
 وسائر کتب معتبره ده مسطور در * لکن ضامن اولوب ویاصاحبی ارضا
 ویا قاضی تضمین اتمد کجه غاصبه تناول و کند و ایله انتفاع قول مفتی به اوزره
 حلال اولماز * حلك شرطی اشیاء مشروحه لک بریدر حل قضیه اخرا در *
 مالکیت غیریدر خلاصه کلام سرقت غصب کبی دکلد * بوتقدیرجه برکوی
 افدینک اسم الهی تحقیری مستلزم اولد یغنه بناء نسیمه سبیله کفری حرام لعینه به
 تخصیص ایدوب و غصبه عدم کفرله استدلال ایلمی یرنده دکلد دلیل حرام
 قطعیده مطلقا جاری اولدیغی ایچون دخی تمام بسمله بی جنب وحائضه قرائتی
 حرامیدر * الائتن و ذکر قصد ایدر سه حرام اولماز (بحر) بوتقدیرجه بسمله
 آیه اولوب فقط کندوی قرائتله نماز جائز اولق لازمکلور * بوایسه خلاف واقعدر
 جواب واقعا ایت اولسی تواتر ایله ثابتدر لکن مختلف فیه در * بوتقدیرجه ایت
 اولسند ه شبه اولدی * نمازده قرائتک فرضیتی یقینیدر کندوده شبه
 اولان شیثله ساقط اولماز * تمه * صاحب فصول دیدیکه برکسه الله
 ذوالجلال حضر تیرینک اسماء حسنی سندن بر اسم شریف استماع اینسه کاتعظیم
 ایدوب جل جلاله ویا خود بو مثالی تعظیمی مشعر بر کلام تکلم و تفوه ایتک واجبدر
 هر نه قدر ظا هر اولیوب ضمیر دخی اولور سه ده حین سما عده تعظیم ایتن ایسه
 قضا ممکن اولماز * و کاتبده دخی ینه بویله جه در * لفظه جلاله وسائر اسماء
 شریفدر عقینده تعظیمه دلالت ایدن عزوجل مثالی کله کتب واملای سی
 واجبدر * دیو تصریح اولدی ینه بویله رسول اکرم و نبی افخم صلی الله
 تعالی علیه وسلم حضر تیرینک اسم شریفدر کتب اولند قدده صلاة و سلام
 کاتبنه اهتمام و محافظه لازمدر * هر نه قدر کندودن استنساخ اولنان اصل
 نسخه ده یوقسه ده تکرارندن کندوبه سامت کلوب او صمیه بلکه کاتبه اکتفا ایتوب
 لسانیه دخی تفوه ایلیه و اصحاب کریم رضوان الله تعالی علیهم اجمعین * و علماء
 فخام رحیم الله تعالی حقارنده کرک ذکر و کرک کاتبه لرنده ترضی و ترجم ینه
 بویله در * صلاة و یا سلامدن فقط بریسنه اقتصار مکر و هدر و کاتبده تصلیه
 و ترضیه به رمز ایله اشارت ایدوب مثلاً عین و یا میم کتب ایله اکتفا ایتک مکر و هدر
 * تمه * و بسمله شریفه قرآن عظیم الشاندر بر آیه در فایحه دن وسائر
 سوردن جز دکلد بلکه سوره لریننی فصل ایچون ایزال اولمشدر * صحیح اولان
 قولده بو در دلیل صحت مجرد مسطوردر بسمله به متعلق بحشک کلیسی خادمی
 مرحومک بسمله حقنده اولان رساله سندن منقولدر ازیاد و اختصار ایله مسکین

حاشیه سی ابو السعود ده ذکر اولند بیکه حضرت علی کرم الله وجهه بر سه
 بسمله کتابت ایدر کن نظر ایدوب و بیوردیلر کوزلجه یازکه بر کسنه ﴿ بسم الله
 الرحمن الرحیم ﴾ ی کوزل یازدی وانک سببیله عفو و مغفرت اولندی ﴿ ذیل ﴾ و تسمیه نک
 اقلی بسم الله دروا کملی ﴿ بسم الله الرحمن الرحیم در ﴾ ﴿ حد آ لک حد ا مقدر
 احد فعلینک مفعول مطلقیدر مؤلف کتاب علیه رحمة الوهاب جله فعلیه اختیار
 ایلدی ﴿ تجدد و استمراره دلالت ایتدی بکی ایچون پس هر نه زمان بر نعمت ظهور
 ایدرسه مقابلنده الله ذوالجلال حضرت لرینه بر ثبات اولور و بعد بسمله حد لیه
 شروعی حد له حدیثه امثالدر و اگر سؤال اولورسه که بین الحدیثین تعارض
 وارد زیرا احد هما ایله ابتدا به مانعدر ﴿ جواب ﴾ ممکندر که واقعا دلیلین
 بینلرنده تعارض اولور لکن قوتده و هر بر لرینک حکمک انحادده و محلسده
 زماننده تساوی بولنورسه بومقامده ابتدا دن مراد ابتداء عرفیکه مقصود
 بالذات اولان شیدن اقدم ذکر اولنق معناسی اولوب بوتقدیرجه انحاد زمان
 بولنماش اولور ﴿ بسمله به وجد لیه متسع اولدیغنه بنا یا خود بسمله حقیقه کی
 حدیث شریفده کی ابتدادن مراد ابتداء حقیقی اولوب وجد له دن ابتداء
 اضافیکه ما کان قبل الشیء معناسی اراده اولنغله دلیلین بینلرنده انحاد محل
 بولنماغله تعارض دفع اولنغله توفیق ممکندر خا دمی جد لغتده علی وجه
 التعظیم و التمجیل جیل اختیاری اوزره حامدک محمودی وصف و ثنا سیدر کک
 نعمت مقابله سنده اولسون و کک اولسون عرفده منعمه انعامندن ناشی منعم علیک
 تعظیمنی انبوا و اشعار ایدن فعلدر معینین بینلرنده عموم و خصوص من وجه وارد ﴿
 یعنی بر ماده ده اجتماع و ایکی ماده افتراق ایدرلر مثلا نعمت مقابله سنده لسانله
 حامد محمودی وصف اینسه ماده اجتماع اولور که جد لغوی وجد عرفی
 ایکیسی بردن موجود اولور اما نعمت مقابله سنده اولیدرق لسانله ثنا صورتنده جد
 لغوی بولنور عرفی بولنماز ایسه بوبر ماده افتراقدر لسان ایله اولیدرق منعمه تعظیمی
 مشعر حامد دن نعمت مقابله سنده بر فعل صدورنده عرفی موجود اولور لغوی اولماز ﴿
 بودخی بر ماده افتراقدر و شکر لغتده جدک معنای عرفیسی در و عرفده الله
 جلیل الشانک قولینه انعام و احسان بیوردیغی نعم غیر متناهی بی ما خلق له نه
 بذل و صرف اتمکدر شکرک معنایی بیننده نسبت عموم و خصوص مطلق ایله در ﴿
 یعنی بر ماده ده اجتماع و بر ماده ده افتراق ایدرلر مثلا معنای عرفی بولنورده معنای
 لغوی بولنور ماده اجتماع اولور ﴿ بونک عکسی ماده افتراقدر وجد لغوی ایله
 بینلرنده کی نسبت جدک ایکی معناسی بیننده اولان نسبت مشروحه در یعنی عموم
 و خصوص من وجه در که مر جعی بر ماده ده اجتماع و ایکی ماده ده افتراقدر

تمثیلی آنفامرور ایلدی جد و شکر عرفیله بیلرند، نسبت شکرک ایکی معناسی
 بیلنده اولان نسبت که عموم و خصوص مطلق در که مر جمعی بر ماده ده
 اجتماع و بر ماده ده افسترا قدر شکر عرفیله جد لغوی بیلرند، نسبت عموم
 و خصوص مطلق در جد عرفیله شکر لغوی بیلرند، نسبت تساوی بدر *
 یعنی احد همتانک صادق اولدیغنه اخر صادق اولور * پس جد ایله شکرک ایکی شکر
 معناری بیلنده الی نسبت اولدی او جمعی عموم و خصوص مطلق و ایکی بسی
 من وجه و بری تساویدر بو نسبت مشر و حه بی علی الاجهوری نظمله بیان
 یور مشر * اذ انسابا للحمد والشکر رمتها * بو حه له عقل اللیب یوالفه * ف شکر
 لدی عرف اخص جیعها * وفی لغة الحمد عرفا یرادف * عموم لوجه فی سواهن
 نسبة * و ذی نسبت لمن هو عارف * لك ایله خطایه عدول ذات
 جلیله خطایه تلذذ و کند و بی استحضار ایچوندر که ان تعبد الله کانت تراه
 مقامیدر * یا من شرحت صدورنا بانواع الهدایة سابقا * منادی اولان
 ذات جلیلدن علی وجه الابهام الفاظ عمومندن من ایله تعبیر اولنسی تعظیمیادر
 و شرحندن مراد توسعدر که معنای کلبیسی که قلبیک کند و به نازل و وارد
 اولان خیراتی قبولندن عبارت اولان معنا مراددر * و شرح مطلق کشف
 معناسنده اطلاق اولور * و شراحه شارح اطلاق متونی کشف و ایضاح
 ابتدکری ایچوندر * صدورنا * ذکر محل و اراده حال اوله رق مجازا قلوبنا
 معناسنده در * بونده و ما بعدنده مذکور اولان ناکه نفس متکلم مع الفیردن
 عبارة اولان ضمیر لک مر جمعی الفاظ آیه دن معانی لغویله مراد اولنهرق
 معاشر مسلمین علی العموم اولمقده محتمل و یا مذهب حنفیه ده مؤلفه اولان کتب
 فتمیه مراد اولنهرق معاشر حنفیه ده اولمق محتملدر * و انواع * هدایتدن
 مراد جزئیات هدایتدر نوع منطقی مراد دکلدر هدایت مطلق دلالت
 معناسنده در * مطلوبه موصل اولسون اولسون اگر مطلق ذکر اولنورسه
 و الا ایصاه و عدم ایصاه دلالت ایدر * برقرینه بولنورسه انکله عمل اولنور *
 و هدایتدن معنای لغوی مراد اولنورسه مثلاً نماز هدایت بر نوع و حجه بر نوع و زکاته
 بر نوع اولور * یوق بواسطه معنی کتب مراد اولنورسه انواعدن مراد جزئیات
 احکام شرعیه اولور * سابقا شرحت کلمه سنک مصدری اولان شرحندن
 حالدراصل معنی شرح سابقده اولدیغی حالده بز قلوبمزی خیراته قابل و مستعد
 قیلان ذات جلیل دیمکدر * یا خود مصدر مر قومک صفتیدر و هدایتدن مراد دلالت
 اولورسه سبقتدن مراد تقدیر ازی اولور معنی از لده انواع هدایتله
 شرح صدور من تقدیر ایتدک دیمک اولور * یوق هدایتدن مراد کتب مر قوم

اولور سنه سبقتدن مراد سبق زمانی اولور هدیاتی تألیفی کندودنصکره اولان
 تألیفات اوزره سبقت ایتدیکنه بناً ❦ ونورت بصائر نابتنویر الابصار لاحقاً ❦
 بصائر بصیره تک جیعدر ❦ بصیره قلبده برنوردر که معانی انکله ادراک اولنور
 بصر ایله مبصرات حسیه ادراک اولدیغی کبی معنی بصائر میزده برنور قیلدک که
 بزلی اول نور معنوی خیر وفلاحه دعوة ایدر تنویر الابصار ترکیبنده اضافت
 مصدرک مفعولینه اضافتی قیلندندر ❦ تنویرک ابصارنا لاحقاً تقدیرنده در ❦
 وبامع معناسنده در ❦ یعنی نورت بصیرتنامع تنویر الابصار سبکنده اولور ❦
 وبانک سببیه معناسنه اولسی دخی محتملدر ❦ بسبب تنویر الابصار دیمک
 اولور ❦ وتنویر الابصار دن مراد بوشرحک متنی اولان کتاب اولق محتملدر ❦
 ولحوقی کندودن اقدم تألیف اولتان کابلره نسبتله در مفهوم کلام
 بوکابی تعلم وکندی سببیه احکام الیه توصل و نیز سببیه سن بزم بصائر میزی
 نور لندردک دیمکدر ❦ شبهه یوقکه بوکتبده اولان احکام الله ایله عمل ایتک
 تنویر بصائر سببدر ❦ ویاخود معنای لغویسی مراد اولنق دخی ممکندر ❦
 بوتقدیرجه تنویر ابصار تنویر بصیرته سبب اولمش اولور ❦ بعضیلر تنویر ابصار
 تنویر بصیرته سبب اولماز دیدیلر ❦ لکن قوللری موقعنده دکلدر ❦ زیرا الله
 ذوالجلال حضرتلری بر بصره نور ویروب انبجی کندونک رضاسی اولان شیاره
 عبرت نظریله نظر ایتدیکی و قتده اول بصر سببیه بصیرتک منور اولسی
 در کاردر ❦ بلکه هر برحوادک مبدئی نظر دندر ❦ وافضت علینا من اشعة
 شریعتک المظهرة بجمرار انفاً ❦ افضت وسعت واعطیت معناسنده در ❦ اشعه
 شعاعک جیعدر اضافت مشبهه بهک مشبهه اضافتی قیلندندر ❦ مفهوم کلام
 ای اشعه کبی اولان شریعتکدن بزم اوزریمزه افاضه واعطا ایدن ذات جلیل
 بزسکا جد ایتکلکه جدا ایدرز دیمک اولور ❦ یاخود ذکر مشبهه واراده مشبهه به
 اوله رق شریعت شمسه اهتدا وانتفاع وجه شبهه تشبیه اولنوب واشعه
 تخمیل اوله رق استعاره مکنیه تخمیلیه اولقده ممکندر ❦ شریعت فعیله
 بمعنی مفعوله در ❦ مشروعیه معناسنده در که الله عظیم الشان حضرتلرینک
 قوللرینه وضع یوردیغی دین متیندن عبارتدر ❦ حق تعالی حضرتلرینه
 اسنادی حقیقه ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه مجازدر ❦ سببیت
 ملابسه سیله شریعت وملة و دین شیء واحددر ❦ شریعت فی الاصل صو
 طایی ایچون کندویه سلوک اولنان طریق معناسنده در ❦ احکام شرعیسه به
 اطلاق شاهراه کبی کندویه تمسک وسلوک ایدن کسنه مطلوبینه واصل اولوب
 وضوح وظهورده ماء الحیوة الابدی به نیله سبب اولق ملابسه سیله در ❦ وملة

اولسی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم واصحاب کزین رضوان الله
 تعالی علیهم طرف باهر الشرف لرندن اوز لریمزه کتب و املا اولنسی
 ملاسه سیله در * و دین اطلاق کند و ایله تدین و تعبد اولندیغنه بنا آدر *
 و مطهره ایله توصیف شبهه و زیغدن سالم و خالی اولدیغی ایچوندر * بحردن
 مراد محرم مذهب علامه شیخ زین بن نجیحک تألیف و تدوین ایتدیکی کتاب مشهور
 اولنق یحتملدر بو تقدیرجه معنی لایبعد و لایخصی احکام شرعییه بی حاوی بحر
 اسمیه مسمی تألیف سببیه بزله افاضه و انعام ایلدک دیک اولور واقعا اول
 تألیف ایف نیجه فوائدی مشتمل بر بحر بی پایندر که بو اسمیه تسمیه به حقیق
 و لایقدر و یاخود بحردن مراد جانب معنوی رب العالمیندن بزله واصل اولان
 اعتراض و تردد و اوهام کدوراتدن خالی و خالص بحر رائق کبی احکام
 شرعییه ده اولنق یحتملدر * رائق صافی معناسنده در * و اغدقت لدنیا من بحار
 منحک الموفرة نهرأ فائقا * غدق * ماء کثیر معناسنده در بونده اغدقت اکثر
 معناسنده در * لدنیا عندنا معناسنده حرف جراغدقت فعلینه معناسنده در * اضافت
 مشبه بهک مشبه اضافتی قیاسنددر * مفهوم کلام کثرت و وفرتده و جمله به
 شمولده بحار کبی اولان عطایای بی پایانکی بزله چوق احسان و انعام بیوردک
 دیک اولور * منح عطایای موفرة کثیره معنایینه در نهر کندودن صوجاری
 اولان محله اطلاق اولور بعده محک اسمی حاله اطلاق اوله رق ماء جاری به
 اطلاق اولندی * مجازا بحر دخی نینه بویه جه در * نهر دن مراد مرحوم
 شیخ زینک قرنداشی شیخ عمر بن نجیحک تألیفی اولان نهر اسمیه مسمی کتاب اولنق
 یحتملدر * بو کا کوره معنی یارب سن بزلی عطایای بی پایانکدن بو مثلی کتاب
 جلیل احسان بیوردک دیک اولور * یاخود نهر فائقدن مراد کندوبه هر بر لر یله
 ناسک کثرت انتفاع اولدیغنه بنا تشبیه اولنان احکام شرعییه اولقده یحتملدر *
 وجه شبه صوایله حیات نامیات اولدیغی کبی احکام شرعییه ایله ده حیات ارواح
 بولنسی اولسه ده اولور * و اتمت نعمتک علینا حیث یسرت ابتداء تبیض
 هذا الشرح المختصر تباه وجه منع الشریعة والدرر * اتمام الکمال
 معناسنده در * نعمت کندو معناسنده ده اولسه اولور * انعام معناسنده دخی اولسه
 اولور * تیسیر تسهیل معناسنده در علیزاده که ضمیر شارحه راجعدر * توای
 بالکن کندوبه عائد اولدیغی ایچون نون عظمتله تعبیری تحدیث نعمت ایچوندر *
 بو ایسه عندا لفقهاء والمحدثین جا زدر * یاخود ضمیر معاشر خفیه دندخی
 عبارت اولسه یحتملدر * جمله نک کندو ایله برابر انتفاعنه حسن ظن ایدر کفید حیثیه تعالی
 ایچوندر * تبیض عرف مؤلفینده مؤلفی طوغرو ویرلو برنده دورست و پاکیزه

یازمق معناسنه در * تسویده هیئه مشروحه لازم دکدر * وهذا ايله اشاره معانی به دلالت ایدن الفاظ متخیله و مستحضره الذهنه در * هذناک اشارتنده اولان وجوه سبعة دن اولی اولان وجه بودر * شرح شارح و بین معناسنه در * یاخود مبالغة الفاظ شارح قلندی اختصار لفظی تقلیلدر * معنائک کثیرتله بيله اختصار مؤلف مر حومک مقدم تسوید و بعده جزء اولی تبیض ایتدیکی خزان الاسرار دندر * تجاه قرشو و بماج معناسندر * تاو اودن مبدله در * و حرکات ثلثة ايله لغندر * وجه ذات معناسنه اشرف اعضا اولدیغندن جزء ایکن کندودن کل مراد اولندی * و رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک ذات شریفی و هر بر جزء مبارکری اشرف و اکندر * منبع الشریعتک معناسی یعنی کندودن صونبع ایدن محل کی اولان شریعتک محل ظهوری اولان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک قرشوسنده دیمک اولور وجه شبه هر بر لرندن کمال انتفاع و کندولرینه و فرة احتیاجدر * یاخود تشبیه مضمر فی النفس اوله رق شریعت صویه تشبیه اولنوب منبع تخمیل اوله رق استعارة مکنیه تخمیلیه اولسه ده اولور * در در درک جمعدر انجو معناسنه در * یعنی نفاستده و کندو ايله انتفاعده انجور کی اولان احکام و فوائدک منبعی دیمک اولور * و درر اسمیله مسمی اولان کابه اشارتده وارددر * مفهوم کلام ای بزه اتمام نعمت ایدوب اول منبع الشریعة و الدرر اولان رسول اکرم و نبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لرینک روضه مطهره مأنوسه سنده کندونک حذا سنده بو شرح مختصرک تبیضنی ابتدا اتمه بی تیسیر ایلان ذات جلیل بزسکا حد اتمیله حد ایدره ز دیمکدر * و ضجیعید الجلیلین ابی بکر و عمر * ضجیعیه منبع اوزره معطوفدر و تلقاء ضجیعیه سبکنده در ضجیعین ضجیعک تشنید سیدر ضجیع مضاجع معناسنه در خایط محالط معناسنه اولدیغی کی ضجیع امیروزنده برکسه ايله یان یانه یا نان آدمه دینور یعنی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک ضجیعین جلیلینی یعنی کندویه قرب نامی اولان ابوبکر و عمر رضی الله تعالی عنهماک حذارنده تبیض کتاب تسهیل اولندی دیمک اولور * ابوبکر و عمر ضجیعیندن بدلدرا ابتدا تبیض روضه مطهره ده بعده تجاه کعبه ده اولدیغی خطبهک اخرنده انشاء الله تعالی کلور * بعد الاذن منه صلی الله تعالی علیه وسلم * بعد یسرت فعلنه متعلق در * یعنی ابتدای تبیضک تیسیری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمک استیذاندر صکره اولدی دیمکدر * بو کتابک فحامت شاننه و مزیت رجحاننه رسول اکرم و نبی افخم صلی الله تعالی علیه وسلمک اذن ورخصتله اولمسی کافیدر و علی وجه الاتقان کندویی حفظ و ضبط ایدن طالبک منافع و فیرهیه و فوائد کثیره به نبلی و افیدر * واقعا